

Kiss Attila

ALTINÁJ

Altináj Kiss Attila; Herbszt László illusztrációival. 4., felújított kiad. [Budapest] Móra cop. 2022 . 357, [2] p. ill. 20 cm

1. A könyv első kiadása 2006-ban jelent meg.
Nézd meg a kezekben lévő példányt! Hányadik kiadás?
Miért nem mindegy?
Ha a könyvek adatait keresed, mindig az ötös szabály jusson eszedbe: szerző, cím, kiadó, kiadás helye, kiadás éve.

2.
A hét vezér a magyar törzsszövetséget alkotó hét törzs főnöke volt.
Az egyik variáció szerint így hívták őket: Árpád, Szabolcs, Gyula, Künd, Lel, Vérbulcsú és Urs.
A második variáció szerint: Álmos, Előd, Künd, Ond, Tas, Huba, Tétény.
Melyik található *Anonymus krónikájában*? Melyiket említi Kézai Simon?
Segít a MEK
2. Bibliográfia: népvándorlás, honfoglalás témakörben könyvek.

3. Mit ábázol a kép? Írj szócikket róla!

4. Törd fel a titkos kódot! A megfejtéshez vezető kulcsot a vonalak alá írva találsz. Írd le a kapott mondatokat a vonalakra!

	A	B	C	D	E
1.	jössz	Honnan	értelme	és	el.
2.	AKI	A	,	mész	az
3.	hová	LETAGADJA	,	MÚLTJÁT	JÖVŐJE
4.	indult	SINCS	utadnak	mi	ANNAK

a) B1, A1, C2, A3, D2, D1, D4, C1, E2, C4

b) A2, B2, B3, D3, E4, E3, B4

5. Ha a szavakat magánhangzókkal egészíted ki, népek nevét kapsz megfejtésül.

f r _ n k _ k

b _ l g _ r _ k

s z l _ v _ k

m _ r v _ k

6. Szómagyarázat

- Lakatlan, műveletlen terület.
- Nagyszülők, szülők, gyerekek, unokák alkották. Egy nagycsaládhoz 20–25 ember tartozott.
- Rokon családok alkottak egy nemzetséget, élén a nemzetségfő állt.
- **nomád pásztorkodás**
- Vadászatra betanítható ragadozó madár.

7. Írd a megfelelő helyre!

Nyék

Tarján

Gyarmat

Madzsar

ugor, legnépesebb, sok ötvös és fazekas, türk, késve érkeznek, Ücsek

8. Válassz egy szereplőt!

Név:

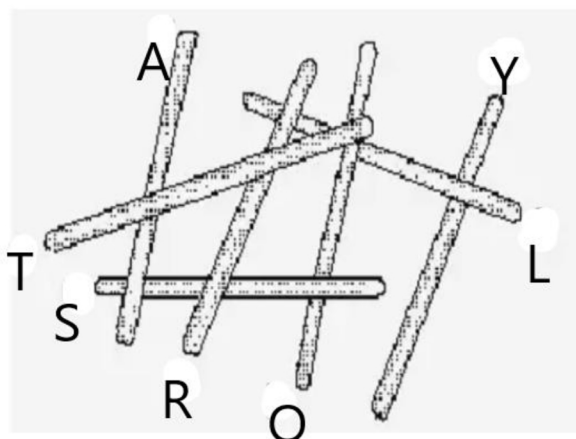
1 szó, amely a szereplőről eszedbe jut

2 tulajdonság

3 cselekvés

4 szavas mondat

9. Fejtsd meg a rejtvényt!

10. Csábán tarsolyában segítő tárgyak voltak.
Melyik miben segítette?

Pl. vadászat – magányos kacsá ----- toll

11. Gyűjts lóval kapcsolatos szólásokat, közmondásokat!

12. Számozással tedd növekvő sorrendbe az egységeket!

nagycsalád
törzsszövetség
nemzetség
törzs

13. Milyenek képzeled el az Égigérő fát?
Rajzold vagy írd le!

14. Írj összetett szavakat a könyvhöz kapcsolódóan a megadott kötőszavaknak megfelelően!

-----, de-----
-----, hogy-----
-----, ezért-----
-----, pedig-----

15. Kihez kapcsolódik?

Feszty Árpád

Munkácsy Mihály

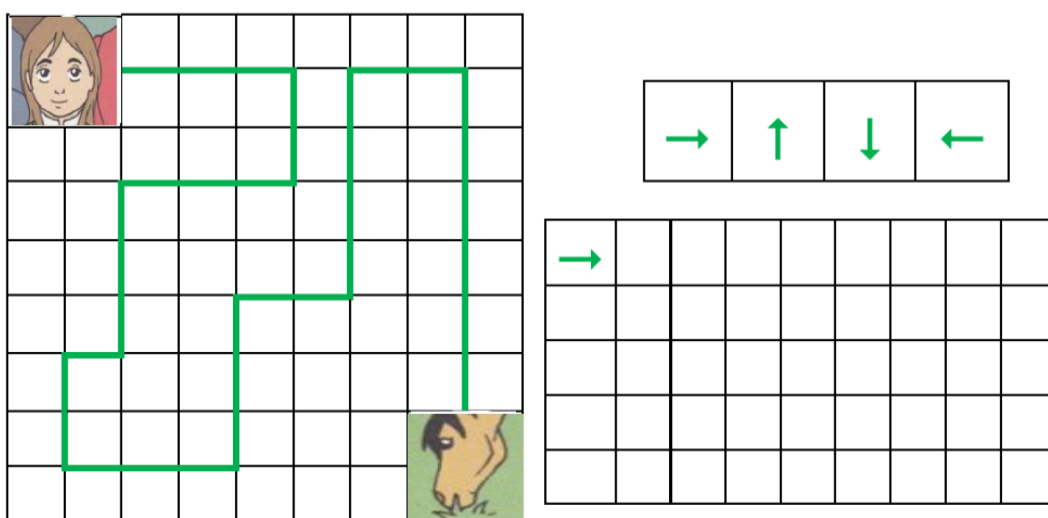

- a) Társaival együtt Munkácson készítette el *Honfoglalás* témájú művének vázlatát.
- b) Egyetlen történelmi témájú képe a honfoglaláshoz kapcsolódik.
- c) Magyarok bejövetele.
- d) Honfoglalás.

16. Nekem mindig eszembe jut egy dologról valami új.

Pl. íj –

17. Jelöld nyilakkal a haladási irányt!

18. Készíts újságcikket Altináj versenyéről!

<https://www.fodey.com/generators/newspaper/snippet.asp>

19. Keress olyan helységneveket, amelyek a népvándorlásra (7 törzs, 7 vezér) utalnak!

20. Villámkérdések:

- Mit jelent Csábán neve?
- Miből áll az aul?
- Mi a nomádok szent itala?
- Mit jelent az Altináj?
- Mit jelent a kügücs?
- Mi a szárnyék?
- Milyen állatot ejtett el Árika?
- Hogy hívják Csábán kutyáját?
- Hogyan derült ki, hogy ki lett az új táltos?
- Milyen láncot adott Árika Csábánnak?
- Milyen a zengőnyíl?
- Mi az Isszik Üngür?
- Miért sújtja örök átok a keszit, ha szarvast lő?
- Hogy hívták a solymot, amivel útnak indult?
- Milyen volt Korkutáj?
- Hol talált rá Altinájra?
- Ki mesélte el Akkus történetét?

MEGOLDÁSOK

1. A különböző kiadású könyvek nem biztos, hogy egyformák – szöveg, illusztráció, oldalszám.
2. Második variáció: Kézai Simon

3.

- *50 rajz a honfoglalókról* / László Gyula; a szerző rajz. .- Kairosz, cop. 2003 (Győr Széchenyi)
- *A népvándorlás* / Hans Reichardt ; ill. Anne-Lies Ihme és Gerd Werner .- Budapest : Tessloff és Babilon K., [1998]
- *Árpád jöve magyar néppel*" : írta Csorba Csaba ; Bp. : Magyar Könyvklub : Helikon Kiadó, 1996
- *25 szelfi az Árpád-korból* Lőrinc László ;.- 4. kiad. .- Budapest Kolibri 2021 .- 155 p. ill., színes 23 cm
- *Olvasókönyv a honfoglalás koráról* - Kaposvár Holló, [2015]
- *Hazánk története történelmi olvasókönyv* Benedek Elek Budapest Esély Kvkklub cop. 1995
- *Honfoglalás történelmi regény a honfoglalás korából* Benkő László .- Szeged Lazi cop. 2013

4. Honnan jössz – Honnan jössz, hová mész, és mi értelme az utadnak. Aki letagadja... – Aki letagadja a múltját, annak jövője sincs.

7. *Nyék – ugor, türk*
Tarján: sok ötvös, fazekas
Gyarmat: késve érkeznek
Madzsar legnépesebb, vezető Ücsek

10.
halpikkely – segít megszökni a boszorkánytól
róka szőrösomó – eltereli a keresők figyelmét
levedlett kígyóbőr – gyógyítófű
átlátszó kő – fény

12. *növekvő 1, 3, 4, 2*

15. *Feszty a) c)*

16. *ij – Kassai Lajos – lovasíjászat – Kassai-völgy – hungarikum*

19. *Nyékládháza, Bábonymegyer, Salgótarján, Tiszajenő, Hajmáskér, Dunakeszi, Kőkeszi, Füzesgyarmat, Tiszakürt*

Villámkérdések

- i. Mit jelent Csábán neve? **nomád harcos**
- ii. Miből áll az aul? **4 jurta, néhány ház**
- iii. Mi a nomádok szent itala? **kumisz**
- iv. Mit jelent az Altináj? **Arany Hold**
- v. Mit jelent a kügücs? **bölcs**
- vi. Mi a szárnyék? **nádsövény lovak védelmére**

- vii. Milyen állatot ejtett el Árika? **farkas**
- viii. Hogy hívják Csábán kutyáját? **Bátor**
- ix. Hogyan derült ki, hogy ki lett az új táltos? **A fiú hátán kirajzolódott egy madár.**
- x. Milyen láncot adott Árika Csábánnak? **Az agyonütött farkas fogaiból készült.**
- xi. Milyen a zengőnyíl? **csontsíp van rajta**
- xii. Mi az Isszik Üngür? **barlang**
- xiii. Miért sújtja örök átok a keszit, ha szarvast lő? **ösük, ami utat mutat**
- xiv. Hogy hívták a solymot, amivel útnak indult? **Remény**
- xv. Milyen volt Korkutáj? **félelmetes, rút arcú, medve által felnevelt**
- xvi. Hol talált rá Csábán Altinájra? **boszorkánynál**
- xvii. Ki mesélte el Akkus történetét? **Tas**

Készítette: Bánfi Csilla - könyvtárpedagógia-tanár(Kaposvár)

